

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

آشنایی با رشته

پرستاری

پاییز ۱۴۰۱

تحصیلات تکمیلی:

ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته پرستاری، منوط به سطح کاری و افزایش دانش فردی داوطلب می‌باشد و البته با ادامه تحصیل در مقطع دکتری داوطلبین می‌توانند در حیطه‌های فعالیتی مسئولیت‌هایی مانند: سوپروایزر بالینی، سوپروایزر کنترل عفونت، سوپروایزر آموزشی و ریاست پرستاری بیمارستان را بر عهده گیرند.

همچنین این افراد می‌توانند به عنوان اعضا هیئت علمی در زمینه آموزشی نیز فعالیت نمایند. لازم به ذکر است که داوطلبان با کارشناسی پرستاری می‌توانند در مقطع کارشناسی ارشد در رشته‌هایی مانند: آموزش بهداشت، ارگونومی، علوم تغذیه، علوم بهداشتی در تغذیه، فیزیولوژی، اکولوژی انسانی، تکنولوژی گردش خون، مدیریت توان‌بخشی، مدیریت خدمات بهداشت درمانی و ... شرکت کنند.

گرایش‌های مقطع کارشناسی ارشد پرستاری:

پرستاری داخلی جراحی، پرستاری سلامت جامعه، روان پرستاری، پرستاری کودکان، مراقبت ویژه نوزادان، پرستاری توان‌بخشی، پرستاری مراقبت ویژه، پرستاری سالمندی، مدیریت پرستاری، پرستاری نظامی و پرستاری اورژانس

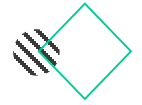
@NSA_TBZMED

NSA_TBZMED

تهیه و تنظیم:

سارا نیک سیرت، علیرضا انرجانی

گرافیک: فاطمه زهرا مدبریان

پرستار می‌تواند در بیمارستان براساس سطح تحصیلات (کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری) و سابقه کار، در پستهای پرستار شیفت، سر پرستار، سوپروایزر بالینی، سوپروایزر کنترل عفونت، سوپروایزر آموزشی و ریاست پرستاری بیمارستان مشغول به کار شود. همچنین می‌تواند به صورت پرستار خصوصی در منازل بیماران کار کند. در ایران با این که پرستاران جایگاه واقعی خود را نیافته‌اند و در چند سال اخیر نیز با تعداد قابل توجهی فارغ‌التحصیل رشته پرستاری از دانشگاه آزاد و دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی روبرو بوده ایم، اما هنوز مراکز بهداشتی - درمانی به پرستارانی متخصص، مجرب و توانمند نیازمندند و در واقع بازار کار برای فارغ‌التحصیل خوب این رشته وجود دارد.

برخی از کارشناسان این شغل را از لحاظ سختی کار در رده دوم مشاغل قرار داده‌اند. پرستاران با بیماران مختلف جسمانی و روانی سر و کار داشته و در معرض بیماری‌های مختلف نیز قرار دارند. وجود فشار کاری، ساعت‌های کار طولانی، استرس بالا و کم بودن حقوق و مزایا نیز از مشکلات دیگر این شغل می‌باشد. اما به نقل از برخی پرستاران شور و شغف سلامتی یک بیمار حس می‌کند که در هیچ شغل دیگری وجود ندارد و این برای آنها کافی است.

پرستار کیست ؟

لغت پرستار (NURSE) از کلمه لاتین (NUTRIX) به معنای تغذیه گرفته شده است.

پرستار فردی است که در زمینه اصول علمی و مهارتهای حرفه‌ای مراقبت، درمان و آموزش بیماران تحصیل کرده و در آن مهارت دارد. پرستار عضوی از تیم درمانی در بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها می‌باشد. در قدیم شاید داشتن تحصیلات دانشگاهی برای پرستار ضروری نبود ولی امروزه پرستاران باید مدرک معتبر دانشگاهی داشته باشند. پرستار وضعیت بیماران را کنترل کرده و مطابق با نظرات پزشکان از آنها مراقبت می‌کند. او به بیماران و همراهانشان اطلاعات لازم را داده و آنها را در مورد نحوه برخورد با بیماری و مراقبت از بیمار راهنمایی می‌کند.

پرستارانی که پست‌های مدیریتی و سرپرستی دارند، مسئولیت‌هایی از قبیل نظارت و کنترل کارهای گروه پرستاری، شناسایی و بررسی مشکلات بخش پرستاری و خدمات آنها و ... را برعهده دارند. پرستار باید مهارت ارتباطی خوب، اخلاق مناسب، درک بالا و صبر زیادی داشته باشد. همچنین باید بتواند فشارهای کاری را تحمل کرده و آرامش خود را تحت هر شرایطی حفظ کند. باید دلسوز و مهربان بوده و با بیماران همدردی کند. ساعت کاری پرستار به صورت تمام وقت است. البته گاهی باید به صورت شیفتی در شب‌ها و روزهای تعطیل هم سرکار باشد.

محل کار او نیز در بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها، سایر مراکز درمانی و گاهی مراکز نگهداری سالمندان و کودکان می‌باشد. شرایط محیط کار پرستاران با هم متفاوت است.

به عنوان مثال پرستاری که در بخش کودکان بیمارستان کار می‌کند با پرستاری که در بخش اورژانس مشغول به کار است، بسیار متفاوت است. کار یک پزشک خوب موقعی به حد مطلوب می‌رسد که یک پرستار خوب و ورزیده مسئولیت بیمار او را برعهده داشته باشد.

خصوصیات جسمی و توانایی‌های لازم برای شغل پرستاری:

پرستار باید از سلامت کامل جسمی و ذهنی و روحی برخوردار باشد و فردی دقیق، علاقه مند و صبور باشد و کنترل کافی روی احساسات شخصی خود داشته باشد.

وظایف پرستار:

ثبت مشخصات بیمار در پرونده‌های پزشکی او و ثبت گزارشات پرستاری، بررسی منظم وضعیت بیماران از جمله گرفتن دمای بدن، اندازه‌گیری فشار خون و کنترل وضعیت تنفسی آنها، کمک به پزشکان و سایر تیم درمان، دادن داروی بیماران مطابق با دستور پزشک، انجام تزریقات، تزریق خون، تمیز کردن و پانسمان زخم‌ها، داشتن دانش کافی جهت استفاده از تجهیزات و دستگاه‌های پیشرفته پزشکی و نیز آموزش استفاده از آنها به بیمار و همراه وی، احترام به بیماران و رعایت حقوق آنها، همکاری با بخش‌های مختلف بیمارستان، آرام‌سازی محیط فیزیکی، کنترل دما و نور، سر و صدای محیط و سایر عوامل محیطی، تامین شرایط استراحت و کمک به آرامش بیمار، کنترل و نظارت بر کار واحد پرستاری و برنامه ریزی شیفت‌های کاری (از وظایف سرپرستار)

مهارت‌های لازم برای رشته پرستاری:

مهارت ارتباطی خوب، شنونده خوبی بودن، علاقه و تمایل قلبی برای کمک به دیگران، کار تیمی همراه با استفاده از قدرت ابتکار خود، توان ذهنی و جسمی مناسب، مهارت‌های عملی بالا، صبر و همدردی، توانایی جلب اعتماد بیماران، توانایی تصمیم‌گیری درست و سریع در شرایط بحرانی، توانایی حفظ آرامش هنگام فشار کاری زیاد، مهارت مدیریت زمان و سازماندهی امور، مهربان و دلسوز بودن

آینده شغلی رشته پرستاری:

پرستار می‌تواند در بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، مراکز درمانی، مراکز نگهداری سالمندان و کودکان دولتی و خصوصی کار کند. شرایط محیط کار پرستار بستگی به نوع مسئولیت و بخش‌های بیمارستان و مراکز درمانی که در آن مشغول می‌باشد، دارد مثلاً یک پرستار که در بخش اورژانس و یا پایگاه اورژانس بیمارستان کار می‌کند یا پرستاری که در بخش اطفال بیمارستان یا بخش داخلی و جراحی و یا ICU و CCU و یا اتاق عمل از نظر شرایط محیط کار با هم تفاوت دارند.